

ВІСНОВОК
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації «Ризик-контроль клієнтів банку в системі фінансового моніторингу»,
виконаної аспірантом кафедри банківської справи і фінансових послуг
ПЛЕСКУН Інною Володимирівною
для здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Рецензенти у складі доктора економічних наук, професора Внукової Н. М. та кандидата економічних наук, доцента Андрійченко Ж.О., рішенням вченої ради Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (протокол № 2 від 25.06.2020 р.) призначені для проведення попередньої експертизи дисертації «Ризик-контроль клієнтів банку в системі фінансового моніторингу», виконаної аспірантом кафедри банківської справи і фінансових послуг Плескун Інною Володимирівною для здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», на основі вивчення і аналізу дисертації та наукових публікацій Плескун І. В. та за результатами фахового семінару, який відбувся на розширеному засіданні кафедри банківської справи і фінансових послуг ХНЕУ ім. С. Кузнеця (протокол № 18 від 22.08.2020 р.) дійшли висновку про таке:

1. Науковий рівень дисертації відповідає діючим вимогам до атестації здобувачів ступеня доктора філософії, а саме Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 р. № 167, а саме:

щодо пункту 10 – дисертація є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем, характеризується єдністю змісту, має встановлену вимогами структуру: анотацію, вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел, додатки, містить наукові положення, що мають наукову новизну, істотне значення в галузі банківської справи.

Актуальність теми дослідження.

У період зростання міжнародної напруженості актуальна проблема протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом та фінансуванню тероризму (далі – ВК/ФТ), стає дедалі значущою. У законодавчому регулюванні 2019-2020 року відбулися суттєві зміни, зокрема, пов’язані із запровадженням ризик-орієнтованого підходу у систему фінансового моніторингу. Банки через особливості їх діяльності знаходяться у центрі боротьби з ВК/ФТ, про що свідчить статистика – через них проводиться понад 90 % усіх фінансових трансакцій в Україні, саме на них, як на суб’єкти первинного фінансового моніторингу покладається обов’язок виявлення «сумнівних» фінансових операцій. ВК/ФТ є два типи фінансових злочинів з руйнівними ефектами, які скриваються за щодennими фінансовими операціями клієнтів. Тому цілком очевидно, що останнім часом, велика актуальність надається припиненню спроб легалізації незаконно отриманих грошових коштів, клієнтами. Для того, щоб захистити банк, зокрема і банківську систему,

в цілому, необхідно створення дієвого механізму ризик-контролю клієнтів банку в контексті реалізації фінансового моніторингу. Ризик-контроль клієнтів банку, перш за все, необхідний для того, щоб забезпечити такі умови і алгоритми проведення банківських операцій, які унеможливлять або зроблять важко здійснюваними зловживання та помилки у процесі взаємодії банків з їх клієнтами. У зв'язку з цим розвиток теоретичних положень, обґрутування методичних підходів і розроблення практичних рекомендацій щодо вдосконалення ризик-контролю клієнтів банку в системі фінансового моніторингу є важливим завданням, спрямованим на вирішення важливого науково-практичного завдання, що актуалізує тему дисертації, виконаної Плескун І. В.

Актуальність роботи підтверджується також її зв'язком з науковими дослідженнями Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця за темою «Ризик-орієнтований підхід у забезпеченні протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та розповсюдження зброї масового знищенння» (номер державної реєстрації 0118U000058), де особисто здобувачем виконано 1 підрозділ: 1.3. «Систематизація практичних рекомендацій щодо пошуку методів та моделей оцінки, контролю та ефективного управління ризиками для забезпечення протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та розповсюдження зброї масового знищенння» та за темою «Механізм формування стратегії фінансового розвитку в системі управління підприємством» (номер державної реєстрації 0119U102300), де особисто здобувачем виконано 1 підрозділ: 1.2. «Механізм формування стратегії фінансового розвитку підприємством», в межах якого представлено декомпозицію формування карти ризиків клієнта банку.

Наукова новизна. Результати дослідження дисертанта мають різний ступінь наукової новизни, основні положення якої полягають у такому:

удосконалено:

визначення сутності поняття «ризик-контроль клієнтів банку», що, на відміну від існуючого, базується на системних багаторівневих процедурах спостереження банку і може бути реалізовано у сфері фінансового моніторингу, відповідно до якого, під «ризик-контролем клієнтів банку» слід розуміти організоване банком багаторівневе системне спостереження і фактичну перевірку клієнтів, що полягає у перевірці операцій та послуг, що надаються клієнтам з метою встановлення відповідності фінансових операцій характеру та змісту діяльності клієнта, законодавчим нормам в галузі управління ризиками протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом та встановлення банками відповідних рівнів ризиків, і є необхідним для виявлення і вирішення ризикових ситуацій раніше, ніж вони стануть значними для банку;

перелік базових вимог і зміст процедур комплаєнс-контролю у банку на окремих його етапах з позиції системної важливості і врахування провідного зарубіжного досвіду на основі виокремлення ключових ознак, а також доповнення принципом актуалізації політики навчання персоналу банку щодо створення ідентичних умов для попередження можливих ризикованих операцій клієнтів банку, що сприятиме їх наближенню до міжнародних стандартів;

підходи до трактування сутності механізму ризик-контролю клієнтів банку, що є узгодженою сукупністю підсистем розпізнавання, попередження та реагування на виявленні ризикові операції, комплекс нормативно-правового та методичного забезпечення попередження ризикованих операцій клієнтів банку, особливістю якого є інтегрований характер наповнення його складових (мети, принципів, функцій, об'єктів, суб'єктів, завдань, методів, інструментів, політик), які визначені з урахуванням особливостей внутрішньобанківського фінансового моніторингу;

аналітичний підхід до визначення змінності параметрів ефективності ризик-контролю клієнтів банку залежно від зміни видів порушень банків у сфері фінансового моніторингу, що, на відміну від існуючих, враховує обґрунтування розподілу банків згідно з рівнями ризику (низький, середній, високий) через визначення їх кількісного значення, динаміки зміни порушень у сфері фінансового моніторингу, обумовленість залежності видів порушень у сфері фінансового моніторингу та формалізацію процедурних зв'язків ризик-контролю клієнтів банку з порушеннями у сфері фінансового моніторингу, що дає змогу виявити утворення ризикових ситуацій на початкових етапах, оцінити вагомість їх негативного впливу, що сприяє впровадженню релевантних превентивних заходів впливу у сфері фінансового моніторингу;

методичний підхід до визначення рівня сукупного ризику банків, який передбачає здійснення розподілу банків України на групи відповідно до рівня їх ризику і базується на визначенні інтегрального показника, що поєднує кредитний ризик, ризик зміни процентної ставки, ризик ліквідності, ризик операційної діяльності, валютний ризик, ринковий ризик, юридичний ризик, ризик репутації, стратегічний ризик, що сприятиме підвищенню ефективності превентивних заходів впливу зі своєчасного реагування на можливі виклики;

методичний підхід до визначення пріоритетності альтернатив рівнів ризиків клієнтів банку за обраними критеріями (а саме: 1 – документи клієнтів банку, 2 – ділова репутація клієнтів банку, 3 – операційна діяльність клієнтів банку, 4 – термін існування ділових відносин клієнтів банку, 5 – рух коштів клієнтів банку), встановлення пріоритетності рівнів ризику клієнтів банку та визначення, що найбільш пріоритетною є альтернатива (клієнти з середнім рівнем ризику ВК/ФТ), що у подальшому дозволяє своєчасно акцентувати увагу служби фінансового моніторингу на реалізацію превентивних заходів до клієнтів з середнім і високим рівнями ризиків;

методичний інструментарій ризик-контролю клієнтів банку в системі фінансового моніторингу, а саме створено декомпозиції процесу ризик-контролю клієнтів банку в контексті реалізації ризик-орієнтованого підходу, що складається з трьох послідовних етапів: аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища ризик-контролю клієнтів банку; формування та апробація карти ризиків клієнтів банку; впровадження заходів контролю щодо клієнтів з середнім і високим рівнями ризиків:

дістали подальшого розвитку:

підхід до оцінювання ризиків клієнтів банків, який, на відміну від існуючих, враховує кількісне оцінювання ризиків клієнтів, що входять до однієї

категорії – однотипних клієнтів і містить 5 етапів, а саме: 1 етап – встановлення ділових відносин з клієнтом включає спостереження та ідентифікацію/верифікацію клієнта, оцінювання ризиків клієнтів, фізичних та юридичних осіб, за критеріями: ризик за типом клієнта та ризик країни, формування анкети клієнта; 2 етап – відбір критеріїв для оцінки ризиків клієнтів, що входять до однієї категорії-однотипних клієнтів, (відібрано 5 критеріїв: документи клієнта, ділова репутація клієнта, операційна діяльність клієнта, термін існування ділових відносин клієнта банку, рух коштів клієнта); 3 етап – оцінювання ризиків клієнтів за критерієм ризик послуги; 4 етап – розроблення ризик-профілів клієнтів; 5 етап – визначення загального рівня ризику клієнта з урахуванням ризику послуги та встановлення відповідних рівнів ризиків ВК/ФТ.

Практична цінність розробок підтверджується їх упровадженням у діяльність банківських установ, зокрема: в діяльність АТ «СХІДНО-УКРАЇНСЬКИЙ БАНК «ГРАНТ»» прийняті до впровадження пропозиції щодо конкретизації місця ризик-контролю клієнтів банку в системі внутрішньобанківського фінансового моніторингу, а також пропозицій щодо удосконалення базових вимог і процедур комплаенс-контролю у банку на окремих його етапах з позиції системної важливості і врахування провідного зарубіжного досвіду (довідка № 117-9843 від 14.02.2020 р.); прийняті до впровадження в діяльність ПАТ КБ «ПРАВЕКС БАНК» пропозиції щодо формування механізму ризик-контролю клієнтів банку в системі фінансового моніторингу, особливістю яких є інтегрований підхід до наповнення складових (мети, принципів, функцій, об'єктів, суб'єктів, завдань, методів, інструментів, політик), а також розроблений автором методичний підхід до визначення рівня сукупного ризику банків України на групи відповідно до рівня їх ризику, який базується на визначенні інтегрального показника, що поєднує кредитний ризик, ризик зміни процентної ставки, ризик ліквідності, ризик операційної діяльності, валютний ризик, ринковий ризик, юридичний ризик, ризик репутації, стратегічний ризик (довідка № 3548-НФ/01 від 10.02.2020 р.). Пропозиції щодо удосконалення методичного інструментарію ризик-контролю клієнтів банку в контексті реалізації ефективного ризик-орієнтованого підходу, а також уточнення змісту базових вимог і процедур комплаенс-контролю на окремих його етапах в системі внутрішньобанківського фінансового моніторингу використовуються у навчальному процесі ХНЕУ ім. С. Кузнеця під час викладання дисципліни «Фінансовий менеджмент у банку» для підготовки фахівців за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (довідка № 20/86-38-64/1 від 27.02.2020 р.).

Оформлення дисертації відповідає діючим вимогам, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40. Робота виконана в науковому стилі, її зміст викладено в логічній послідовності розв'язування завдань дослідження.

Щодо пункту 11 – всі наукові результати дисертації опубліковані, апробація результатів є достатньою. У відкритому друці за темою дисертації опубліковано 15 праць, у тому числі: 1 розділ у колективній монографії у

співавторстві; 1 стаття у періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку та Європейського Союзу (Республіка Польща), 3 статті в наукових фахових виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз (*Index Copernicus*), 1 стаття у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України, 9 тез доповідей та матеріалів конференцій, а також підготовлено і знаходиться у *другі* – 1 стаття в наукових фахових виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз (*Web of Science*) та 1 стаття у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України. Загальний обсяг опублікованих і підготовлених праць за темою дисертації становить 6,1 ум.-друк. арк., з них особисто здобувачеві належить 4,5 ум.-друк. арк.

В опублікованих працях здобувача повністю відображенено сутність та зміст отриманих результатів дослідження та їхня наукова новизна. Результати дослідження доповідались і отримали позитивну оцінку на міжнародних та Всеукраїнських науково-практичних конференціях. З огляду на це апробація результатів дисертаційної роботи є достатньою.

Публікації, що відтворюють наукові результати дисертації:

Статті, у періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку та/або Європейського Союзу

1. Плескун І. В. Визначення рівня сукупного ризику банків в системі фінансового моніторингу. *East European Science Journal*. – 2019. № 7 (47). Part 5. С. 23- 29. (*Index Copernicus*).

Статті у наукових виданнях, що входять до міжнародних наукометрических баз

2. Pleskun I. V. Banks risks management:the current development tendencies. *Бізнес інформ*. 2018. № 12. С.358-364. (*Index Copernicus*).

3. Плескун І. В. Теоретичний підхід до визначення сутності поняття ризик-контролю клієнтів банків в системі фінансового моніторингу. *Причорноморські економічні студії*. 2019. № 45. С. 157-163. (*Index Copernicus*).

4. Pleskun I. V. Improvement of the methodology to control risk of bank customers in the context of implementation of an effective risk-based approach. *Бізнес інформ*. 2019. № 12. С. 302-310. (*Index Copernicus*).

5. Ponomarenko V. S., Kyrkach S. M., Pleskun I. V., Lozynska O. I. Risk-oriented approach in the primary financial monitoring by banks / *Financial and credit activity: problems of theory and practice* Vol. 3, No 3 (2020).(*Web of Science*) (у *другі*).

Особистий внесок здобувача: визначено загрози в розрізі типу та юрисдикції клієнтів та видів фінансових операцій та каналів їх реалізації, обґрунтовано вразливість банків до загроз середнього та високого рівня, значних наслідків ризиків відмивання капіталу та фінансування тероризму, деталізовано зони особливої уваги банківського ризик-менеджменту.

Розділ у колективній монографії

6. Колодізєв О. М., Плескун І. В Систематизація практичних рекомендацій щодо пошуку моделей оцінки, контролю та ефективного управління ризиками для забезпечення протидії легалізації «брудних коштів». *Управління стійким розвитком економіки: теоретичні та практичні аспекти*: Колективна монографія за ред. д.е.н., проф. Прохорової В. В. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2018. С. 264–278.

Особистий внесок здобувача: систематизовано процедури фінансового моніторингу у банку.

Статті у фахових виданнях

7. Колодізєв О. М., Плескун І. В Фінансовий моніторинг у банках України: сутність та визначення проблем реалізації в сучасних умовах розвитку економіки. *Управління розвитком*. 2017. №3-4. С. 24-35.

Особистий внесок здобувача: розкрито сутність поняття «фінансовий моніторинг», правові аспекти здійснення фінансового моніторингу, систематизовано види операцій, що підлягають фінансовому моніторингу у банках, а також особливості його реалізації у банку.

8. Плескун І. В. Аналіз змінності ефективності ризик-контролю клієнтів банку в системі фінансового моніторингу. *Економічний простір*. 2020. № 157. (у другі).

Публікації за матеріалами конференцій

9. Плескун І. В. Сутність та сучасний стан фінансового моніторингу у банках України. II International Scientific Conference Innovate Economy: Processes, Strategies, Technologies: Conference Proceedings, Part II, January 26, 2018. Kielce, Poland: Baltija Publishing. 136 pages. P. 112-114.

10. Колодізєв О. М., Плескун І. В. Вдосконалення методичного підходу з оцінки ризикованисті операцій клієнтів банку. I Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми і перспективи сучасного розвитку фінансів, обліку та банківської діяльності»: матеріали конференції, Дніпро, 19 березня 2018. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2018. 400 с. С. 191-194.

Особистий внесок здобувача: розвинуто методичний підхід з оцінки ризикованисті операцій клієнтів банку.

11. Kolodiziev, O. M., Pleskun I. V. Transforming the sings of legalizing (laundering) of proceeds of crime in banking market. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеця»: тези доповідей, 31 травня-1 червня 2018. Х.: ХНЕУ імені Семена Кузнеця, 2018. 356 с. С. 234-235.

Особистий внесок здобувача: визначено ключові ознаки віднесення клієнтів та їх фінансових операцій, за відповідними рівнями ризику у сфері фінансового моніторингу.

12. Плескун І. В. Комплаенс-контроль як ключовий елемент протидії легалізації доходів отриманих злочинним шляхом у вітчизняних банках.

Сучасні проблеми фінансового моніторингу : Збірник матеріалів VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (23 листопада 2018р.). –Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеца, ТОВ «ТО Ексклюзив», 2018.160 с. С. 85-87.

13. Плескун І. В. BankID як спосіб ідентифікації клієнтів банку-фізичних осіб у сфері фінансового моніторингу. Міжнародна науково-практична конференція «*Концептуальні напрями розвитку наукових знань*», м. Київ, 24-25 листопада 2018 р. С. 41-42.

14. Плескун І. В. Аналіз наукових підходів щодо сутності поняття «Банківський ризик». IV Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «*Фінансово-кредитна система: проблеми та інновації*», м. Одеса, 11-12 квітня 2019 р. Одеса:ОНЕУ, 2019. С. 132- 135.

15. Плескун І. В. Розвиток системи управління ризиками на етапі встановлення відносин з клієнтами банку щодо їх обслуговування. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «*Економічний розвиток і спадщина Семена Кузнеца*»: тези доповідей, 30-31 травня 2019. Харків: ДІСА ПЛЮС, 2019. 442 с. С. 135- 136.

16. Плескун І. В. Етапи реалізації ризик-контролю клієнтів банку в системі фінансового моніторингу. Перспективні напрямки розвитку економіки, фінансів, обліку та права: теорія і практика: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 12 лютого 2020 р.): у 5 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2020. Ч. 3. 63 с. С. 42-44.

17. Pleskun I. V. Substantiating the mechanism to control risk of bank customers in the context of implementation of financial monitoring . Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «*Інноваційний потенціал сучасної науки*», м. Кам'янець-Подільський, 19 червня 2020 р. С. 441-444.

Науковий рівень дисертації відповідає діючим вимогам пункту 12 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 р. № 167 – всі наукові результати, що виносяться на захист і висвітлені у дисертації, одержані особисто здобувачем. Дисертаційна робота є самостійно виконаною кваліфікаційною науковою працею, в якій викладено авторський підхід до розробки теоретичних і методичних положень та практичних рекомендацій щодо вдосконалення ризик-контролю клієнтів банку в системі фінансового моніторингу.

У дисертаційній роботі особисто автором удосконалено визначення сутності поняття «ризик-контроль клієнтів банку»; удосконалено схему базових вимог і зміст процедур комплаєнс-контролю у банку на окремих його етапах з позиції системної важливості і врахування провідного зарубіжного досвіду на основі виокремлення ключових ознак, а також доповнення принципом актуалізації політики навчання персоналу банку; конкретизовано позицію ризик-контролю клієнтів банку в системі внутрішньобанківського фінансового моніторингу; удосконалено підходи до трактування сутності механізму ризик-контролю клієнтів банку; систематизовано підходи до оцінювання ризиків клієнтів банків; визначено змінність параметрів ефективності ризик-контролю

клієнтів банку в системі фінансового моніторингу; удосконалено методичне забезпечення визначення рівня сукупного ризику банків в системі фінансового моніторингу; визначено пріоритетність альтернатив рівнів ризику клієнтів банку; сформовано практичні рекомендації з удосконаленням методичного інструментарію реалізації ризик-контролю клієнтів банку в системі фінансового моніторингу.

Усі результати, які винесено автором на захист, отримані самостійно і містяться в опублікованих роботах. У роботах, опублікованих у співавторстві, використані тільки ті ідеї, положення та розрахунки, які є результатом особистих наукових пошуків. Особистий внесок дисертанта у колективні наукові роботи конкретизовано у списку праць здобувача, наведеному вище.

Дискусійні положення та зауваження

Визначаючи позитивні сторони поданої на рецензування роботи, необхідно відмітити, що деякі положення є дискусійними, а саме:

1. Структура дисертації потребує доопрацювання в частині пропорційності другого та третього розділів та надання статистичного та фінансового узагальнення у першому розділі.
2. Необхідно уточнити об'єкт та предмет дослідження відповідно до теми дослідження.
3. У підрозділі 3.1 бажано посилити аргументацію щодо теми дослідження і зв'язку з попередніми дослідженнями.
4. Назва третього розділу та п. 3.2 потребує уточнення.
5. За оформленням: ввести перелік скорочень та удосконалити стиль викладення.

2. Загальний висновок. Подана на рецензування дисертаційна робота «Ризик-контроль клієнтів банку в системі фінансового моніторингу» здобувача Плескун Інни Володимирівни виконана за спеціальністю 072 – «Фінанси, банківська справа та страхування», відповідає вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії, а саме вимогам пунктів 9, 10, 11 і 12 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 р. № 167.

Автор роботи, Плескун Інна Володимирівна, може представити до публічного захисту наукові досягнення у формі дисертації на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 07 «Управління та адміністрування» зі спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

3. Рішенням фахового семінару, проведеного на розширеному засіданні кафедри банківської справи і фінансових послуг (протокол № 18 від 22.08.2020 р.), УХВАЛИЛИ:

1. Визнати, що дисертаційна робота «Ризик-контроль клієнтів банку в системі фінансового моніторингу» здобувача Плескун Інни Володимирівни відповідає спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

2. Визнати, що Плескун Інною Володимирівною підготовлено по темі дисертації 17 наукових праць, які розкривають основний зміст дисертації, відображають наукову новизну отриманих результатів і відповідають вимогам пунктів 11 і 12 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 р. № 167.

3. Визнати, що дисертаційна робота «Ризик-контроль клієнтів банку в системі фінансового моніторингу» здобувача Плескун Інни Володимирівни відповідає вимогам, що ставляться до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії, а саме вимогам пунктів 9, 10, 11 і 12 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 р. № 167.

4. Рекомендувати вченій раді університету розглянути у якості опонентів за дисертацією Плескун Інни Володимирівни на тему «Ризик-контроль клієнтів банку в системі фінансового моніторингу» таких учених:

Єгоричева Світлана Борисівна, доктор економічних наук, професор, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», Міністерство освіти і науки України;

Коваленко Вікторія Володимирівна, доктор економічних наук, професор, Одеський національний економічний університет, Міністерство освіти і науки України.

5. Рекомендувати дисертацію Плескун І. В. на тему «Ризик-контроль клієнтів банку в системі фінансового моніторингу» до публічного захисту у спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» після її утворення рішенням МОН України та опублікування на сайті МОН України відповідного наказу.

Рецензенти:

д. е. н., професор, професор
кафедри банківської справи
і фінансових послуг
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Наталія ВНУКОВА

к. е. н., доцент, доцент
кафедри менеджменту та бізнесу
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Жанна АНДРІЙЧЕНКО

22.08.2020 р.

Підписи засвідчує:

Начальник відділу кадрів
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Лариса МОГИЛЕВСЬКА